

Milla Porkka

Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Kukoistava Kuopio -strategiaohjelma

Kaupungin strategian mukaisesti tehtävien päätösten vaikutuksia tulee ennakoida, sillä kaupungin tekemät päätökset vaikuttavat suoraan tai välillisesti ihmisiin, ympäristöön, talouteen ja yrityksiin.

Vaikutukset ihmisiin

Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä: Positiiviset vaikutukset ihmisiin työllisyyden ja toimeentulon lisääntymisen kautta.

Koulutus ja osaava työvoima: Parantaa työllistymismahdollisuuksia, osaamisen kehittämistä ja työelämään kiinnittymistä. Nopeuttaa siirtymiä koulutuksesta työhön ja vahvistaa osallisuutta.

Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen: Alueiden kehittämisellä ja täydennysrakentamisella edistetään viihtyisää ja terveyttä edistävää kaupunkiympäristöä, palvelutarjontaa ja asuinalueiden vetovoimaa. Kuopio Plus -hankkeen vaikutusten arviointi on tehty 23.3.2026 KH päätöksen yhteydessä.

Vaikuttaminen ja tunnettuus: Ei vaikutuksia

Laadukas kasvatus ja opetus: Lapsiin ja nuoriin liittyvät vaikutukset on kuvattu lapsivaikutusten arvioinnin kohdassa.

Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat: Hyvinvointisuunnitelmasta ja Meidän Kuopio -osallisuusmallista on laadittu erilliset vaikutusten ennakoarvioinnit niiden päätösprosessien yhteydessä. Urheilukaupunki Kuopion vaikutus ennakoarviointi laaditaan Urheilukaupunki Kuopio kokonaisuuden laatimisen yhteydessä.

Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö: Luonnon elinvoimaisuudesta ja monimuotoisuudesta huolehtimiseen sekä ilmastopäästöjen vähentämiseen tähtäävät toimet edistävät ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto kannustaa ihmisiä liikkumaan luonnossa ja samalla tarjoaa luonnon hyvinvointivaikutuksia. Viisaan liikkumisen eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käytön edistäminen parantaa kuntalaisten elintapoja tukemalla arkiliikkumisen lisääntymistä. Esteettömyyttä ja liikenneturvallisuutta parantamalla sekä viihtyisää, kävelyä ja pyöräilyä tukevaa ympäristöä rakentamalla tehdään miellyttävää ja houkuttelevaa elin- ja kaupunkiympäristöä kaikille ikäryhmille.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö: Vaikutus ihmisiin positiivinen, koska toimenpiteillä tuetaan henkilöstön kehittämismahdollisuuksia, mielen hyvinvointia ja ikäjohtamista. Kaupungin vetovoimaa työnantajana edistetään tarjoamalla merkityksellisiä työtehtäviä sekä hyvän työympäristön.

Liite

5.5.2025

Asianro 7957/00.01.02/2025

Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita: Digitalisaation palveluihin tuoma uusi ajasta ja paikasta riippumaton asiointikanava parantaa palveluiden saavutettavuutta ja sujuvuutta. Kokonaan sähköiseen palveluun siirtyminen voi jättää osan asiakkaista palvelun ulkopuolelle puutteellisen osaamisen tai toimintakyvyn takia. Digitalisaatiossa henkilötietojen käsittely laajenee, joten riskit väärinkäytösten vaikutuksista kasvavat

Kestävä talous: Toimenpiteet tukevat palvelujen jatkuvuutta ja parantavat talouden ennakoitavuutta, mikä edistää asukkaiden hyvinvointia ja elinolosuhteita. Samalla palvelujen kehittäminen voi muuttaa palvelujen käyttöä ja edellyttää sopeutumista uusiin toimintatapoihin.

Lapsivaikutukset

Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä: Ei merkittäviä vaikutuksia.

Koulutus ja osaava työvoima: Tukee sujuvia koulutuspolkuja ja vahvistaa tulevaisuusnäkömiä. Vähentää syrjäytymisriskiä pitkällä aikavälillä.

Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen: Asuinalueiden kehittäminen ja viihtyisä elinympäristö edistävät myös lasten hyvinvointia ja etua. Ilmastoviisas kasvis- ja kalapainotteinen ruoka on nykyisten ravitsemussuositusten mukaista. Kasvis- ja kalapainotteisemman ruuan lisääminen päiväkodeissa ja kouluissa parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia sekä terveyttä ja sillä on myös kauaskantoisia vaikutuksia läpi elämän terveyteen ja hyvinvointiin. Kuopio Plus -hankkeen vaikutusten arviointi on tehty 23.3.2026 KH päätöksen yhteydessä.

Vaikuttaminen ja tunnettuus: ei vaikutuksia

Laadukas kasvatusta ja opetus: Hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyvien rakenteiden sekä yhteisöllisyyden kehittäminen tukevat varhaiskasvatusta- sekä kouluuyhteisöön kuulumisen tunnetta, kaverisuhteita sekä osallisuuden kokemusta ja hyviä vaikutusmahdollisuuksia (hyvinvointisuunnitelman mittarit). Toimintamallit oppimistulosten parantamiseksi, lasten ja nuorten kasvun ja oppimisen saumattoman tuen edistäminen sekä perusopetuksen jälkeisen opetuksen tukimuodot edistävät lasten ja nuorten hyvinvointia ja edistävät kouluinnostusta, ehkäisevät koulu-uupumusta sekä tukevat koulunkäynnistä ja opiskelusta pitämistä (hyvinvointisuunnitelman mittarit).

Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat: Hyvinvointisuunnitelmasta ja Meidän Kuopio - osallisuusmallista on laadittu erilliset vaikutusten ennakoarvioinnit niiden päätösprosessien yhteydessä. Urheilukaupunki Kuopion vaikutus ennakoarviointi laaditaan Urheilukaupunki Kuopio kokonaisuuden laatimisen yhteydessä.

Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö: Luonnon elinvoimaisuudesta ja monimuotoisuudesta huolehtimiseen sekä ilmastopäästöjen vähentämiseen tähtäävät toimet edistävät lasten terveyttä ja hyvinvointia. Viisaan liikkumisen eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käytön edistäminen parantaa myös lasten elintapoja tukemalla arkiliikkumisen lisääntymistä. Esteettömyyttä ja liikenneturvallisuutta parantamalla sekä

Liite

5.5.2025

Asianro 7957/00.01.02/2025

viihtyisää, kävelyä ja pyöräilyä tukevaa ympäristöä rakentamalla tehdään miellyttävää, turvallista ja houkuttelevaa elin- ja kaupunkiympäristöä kaikille ikäryhmille. Nyt tehtävät ratkaisut luovat elinympäristön tuleville sukupolville.

Luontopositiivisuuden toteuttaminen ja ilmastopäästöjen minimointi ovat elintärkeitä, jotta elinympäristömme säilyy turvallisena ja terveellisenä tuleville sukupolville. Lapset ovat yhdessä ikääntyvän väestön kanssa haavoittuvimpia, joihin ilmastomuutoksen aiheuttamat lisääntyvät sään ääri-ilmiöt vaikuttavat. Ilmastoriskien huomioiminen parantaa myös lasten resilienssiä.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö: Vaikutus lapsiin positiivinen, kun osaava ja hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa monipuolisen ja virikkeellisen kasvu-, oppimis- ja harrastusympäristön.

Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita: Digitaaliset prosessit helpottavat yhteydenpitoa vanhempiin ja luovat turvallisuutta.

Kestävä talous: Liikkumavarainen talous tukee palvelujen jatkuvuutta ja parantaa talouden ennakoitavuutta, mikä edistää lasten hyvinvointia ja elinolosuhteita. Ratkaisut tukevat lasten ja nuorten palvelujen laatua, oppimisympäristöjä ja harrastusmahdollisuuksia. Muutokset voivat vaikuttaa palvelujen järjestämistapoihin, mutta tavoitteena on turvata yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistumiseen.

Vaikutukset maaseutuun

Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä: Positiivisia vaikutuksia maaseutuun, erityisesti kiertotalouden ja vihreän siirtymän hankkeiden edistyminen tuo todennäköisesti lisää työtä ja toimeentuloa laajasti Kuopion alueelle, myös keskusta-alueen ulkopuolelle. Uudenlaiset hajautetun energiatuotannon mallit, kuten biokaasun tuotanto ja hyödyntäminen, voivat parantaa maa- ja metsätalousyritysten kannattavuutta. Matkailun kehittämisen vaikutukset säteilevät laajalle alueelle, työllistävät myös maaseutualueiden ihmisiä ja tarjoavat mahdollisuuksia yrittäjyyteen.

Koulutus ja osaava työvoima: Parantaa osaavan työvoiman saatavuutta myös maaseudulla, mutta vaikutukset riippuvat toimenpiteiden alueellisesta kohdentumisesta.

Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen: Tonttitarjonnan lisäämisellä ja maaseututaajamien kehittämisellä on positiivisia vaikutuksia maaseudun elinvoimaan.

Kasvis- ja kalaruoan lisääminen voi tuoda uutta elinvoimaa maaseudulle uuden yrittäjyyden kautta. Muuttuva kysyntä voi ohjata liha- ja maitotuottajia sopeuttamaan tuotantomenetelmiään vähäpäästöisemmiksi ja kestävämmiksi. Samalla kasvis- ja kalaruoan suosion kasvu saattaa aiheuttaa taloudellisia haasteita osalle tuottajista. Kielteisiä vaikutuksia voidaan lieventää edistämällä tiiviimpää yhteistyötä maaseudun tuottajien, kaupan ja ruokapalvelualan toimijoiden välillä. Lähiruoan käyttö vahvistaa maaseudun huoltovarmuusroolia ja elinvoimaa.

Kuopio Plus -hankkeen vaikutusten arviointi on tehty 23.3.2026 KH päätöksen yhteydessä.

Vaikuttaminen ja tunnettuus: Koko Kuopio-tasolla positiivinen

Liite

5.5.2025

Asianro 7957/00.01.02/2025

Laadukas kasvatus ja opetus: Vaikutukset on kuvattu lapsivaikutusten arvioinnin yhteydessä.

Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat: Hyvinvointisuunnitelmasta ja Meidän Kuopio – osallisuusmallista on laadittu erilliset vaikutusten ennakoarvioinnit niiden päätösprosessien yhteydessä. Urheilukaupunki Kuopion vaikutus ennakoarviointi laaditaan Urheilukaupunki Kuopio kokonaisuuden laatimisen yhteydessä.

Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö: Luontopositiivisuuteen, hiilineutraaliuteen ja ilmastokestävyteen tähtäävät tavoitteet vahvistavat maaseudun elinvoimaa, vetovoimaa ja huoltovarmuutta. Tavoitteet edistävät myös maaseutuelinympäristön turvallisuutta, terveellisyyttä ja luonnon monimuotoisuutta.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö: Vaikutus maaseutuun on neutraali.

Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita: Digitaaliset palvelut vähentävät matkustustarvetta, kun asiointi ei vaadi fyysistä toimipistettä. Maaseudulla osittain olevat huonot tietoliikenneyhteydet voivat haitata palveluiden käyttöä.

Kestävä talous: Toimenpiteet voivat parantaa palvelujen laatua ja resurssien tehokasta käyttöä koko alueella. Palvelurakenteen kehittäminen voi muuttaa palvelujen sijoittumista ja käyttöä eri alueilla.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä: Vihreän siirtymän hankkeita edistetään siten, että syntyvät hukkalämmöt hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan ja polttoon perustuvaa lämmöntuotantoa voidaan korvata vähäpäästöisemmällä ratkaisulla. Tällä on merkittäviä myönteisiä vaikutuksia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen. Kiertotaloutta edistävät hankkeet ohjaavat elinkeinotoimintaa kohti kierrätykseen ja resurssitehokkuuteen perustuvia tuotantomalleja, mikä vähentää neitseellisten luonnonvarojen käyttöä ja ympäristökuormitusta. Uusien yritysalueiden toteuttamisella voi kuitenkin olla myös kielteisiä ympäristövaikutuksia, sillä Kuopiossa uudet rakentamiskohteet sijoittuvat pääosin metsäalueille. Näitä vaikutuksia pyritään ehkäisemään ja lieventämään ennakoivalla suunnittelulla, luontoselvityksillä sekä maankäytön ratkaisulla, joissa huomioidaan luonnon monimuotoisuus ja hiilinielujen säilyminen. Toimintaympäristö, jossa luonto- ja kestävyysarvot on huomioitu, voi lisätä Kuopion alueen kiinnostavuutta elinkeinoelämän keskuudessa. Alueen yritysten ja koulutuslaitosten välinen TKI-yhteistyö voi lisätä alueen kestävyysalojen klusteri- ja hanketoimintaa.

Koulutus ja osaava työvoima: Ei merkittäviä suoria vaikutuksia; välillisesti tukee kestävän osaamisen ja vihreän siirtymän edellyttämien taitojen kehittymistä. Toimintaympäristö, jossa luonto- ja kestävyysarvot on huomioitu, voi lisätä Kuopion alueen kiinnostavuutta työvoiman keskuudessa.

Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen: Täydennysrakentaminen tiivistää kaupunkirakennetta vähentäen lähtökohtaisesti energian- ja materiaalien kulutusta sekä liikkumista, eli täydennysrakentaminen on pääsääntöisesti ilmasto- ja resurssiviisas

Liite

5.5.2025

Asianro 7957/00.01.02/2025

toimintatapa. Kestävintä on täydennysrakentamisen toteuttaminen olemassa olevan infran ja rakenteen yhteyteen viheralueet huomioiden. Olemassa olevan rakennuskannan hyödyntäminen ja vähähiilisten rakentamisen ratkaisuiden toteuttaminen vähentää neitseellisten luonnonvarojen käyttöä ja ilmastopäästöjä. Eheä yhdyskuntarakenne parantaa viisaan liikkumisen muotojen toimintaedellytyksiä ja houkuttelevuutta. Toisaalta liian tiivis rakentaminen voi vähentää viheralaa, jolloin menetetään hiilinieluja ja luontoarvoja sekä elinympäristön kykyä sopeutua ja varautua ilmastonmuutokseen ja sen aiheuttamiin riskeihin.

Kuopio Plus -hankkeen vaikutusten arviointi on tehty 23.3.2026 KH päätöksen yhteydessä.

Vaikuttaminen ja tunnettuus: Ei merkittäviä vaikutuksia

Laadukas kasvatus ja opetus: Ei merkittäviä vaikutuksia

Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat: Hyvinvointisuunnitelmasta ja Meidän Kuopio – osallisuusmallista on laadittu erilliset vaikutusten ennakoarvioinnit niiden päätösprosessien yhteydessä. Urheilukaupunki Kuopion vaikutus ennakoarviointi laaditaan Urheilukaupunki Kuopio kokonaisuuden laatimisen yhteydessä.

Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö: Tavoitteilla ja toimenpiteillä vaikutetaan luonnonvarojen, energian käytön ja niihin liittyvien päästöjen ja jätteiden määrän minimointiin ja resurssiviisaaseen käyttöön. Keskeisenä tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä monella eri sektorilla. Kasvihuonekaasupäästöjä vähentävät toimet tieliikenteessä vähentävät myös muita liikenteestä aiheutuvia päästöjä ja parantavat ilmanlaatua sekä vähentävät meluhaittoja. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintamahdollisuuksien parantaminen vähentää yksityisautoilun tarvetta ja tieliikenteen päästöjä. Luontopositiivisuuden ja luonnon lieventämishierarkian tavoitteilla ja toimilla edistetään luonnon monimuotoisuutta ja luontokadon ehkäisyä. Monimuotoinen ja vihreä elinympäristö parantaa asumisviihtyisyyttä sekä kaupunkirakenteen ja asukkaiden sopeutumiskykyä kestävä ilmastonmuutoksen aiheuttamia sään ääri-ilmiöitä.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö: Vaikutus ympäristöön ja ilmastoon on positiivinen, sillä osaamisen kehittäminen, hyvinvoinnin tukeminen ja joustavat työskentelytavat edistävät kestävää työmatkaliikkumista, tehostavat resurssien käyttöä sekä kannustavat työntekijöitä tekemään resurssiviisaita ja hyvinvointia tukevia valintoja.

Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita: Digitalisaatio ja tekoälyn lisääntyneet käyttö säästävät työaikaa, mutta johtavat myös lisääntyneeseen energian käyttöön esimerkiksi datakeskuksissa. Sähköiset palvelut vähentävät matkustamista ja paperinkäyttöä.

Tyhjistä tiloista luopuminen ja tilojen monikäyttöisyys vähentää energiankulutusta pienentäen samalla toiminnan kasvihuonekaasupäästöjä. Resurssiviisautta näkökulmasta tilat tulisi vuokrata tai myydä eteenpäin purkamisen sijaan. Tilatehokkuus ja elinkaariajattelu tukevat resurssiviisasta toimintaa ja kestävä kehitystä. Toimenpiteet voivat myös vaikuttaa liikkumiseen ja tilojen käyttöön, mutta kokonaisvaikutus suuntautuu kestävämpiin ratkaisuihin.

Liite

5.5.2025

Asianro 7957/00.01.02/2025

Kestävä talous: Tyhjästä tiloista luopuminen vähentää energiankulutusta pienentäen samalla toiminnan kasvihuonekaasupäästöjä. Resurssiviisauden näkökulmasta tilat tulisi vuokrata tai myydä eteenpäin purkamisen sijaan.

Tilatehokkuus ja elinkaariajattelu tukevat resurssiviisasta toimintaa ja kestäväää kehitystä. Toimenpiteet voivat myös vaikuttaa liikkumiseen ja tilojen käyttöön, mutta kokonaisvaikutus suuntautuu kestävämpiin ratkaisuihin.

Vaikutukset kaupungin talouteen ja henkilöstöön

Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä: Elinkeinoelämän kasvu ja uudet investoinnit vahvistavat kaupungin taloutta pitkällä aikavälillä lisääntyvien työpaikkojen ja verotulojen kautta. Samalla ne voivat lyhyellä aikavälillä lisätä investointi- ja kehittämismenojen painetta erityisesti infrastruktuurin ja yritysalueiden osalta. Henkilöstöön kohdistuu kasvavia osaamisvaatimuksia, mikä korostaa osaamisen kehittämisen ja ennakoivan resursoinnin merkitystä kasvun hallitukseksi ja taloudellisesti kestäväksi toteuttamiseksi.

Koulutus ja osaava työvoima: Vahvistaa alueen elinvoimaa, tuottavuutta ja verotuloja. Parantaa työvoiman saatavuutta ja vähentää kohtaanto-ongelmia.

Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen: Täydennysrakentaminen on resurssiviisasta ja taloudellisesti kestäväää, koska uutta rakentamista osoitetaan olemassa olevan infraverkoston ja palveluverkoston sekä joukkoliikenteen äärelle. Se myös vähentää painetta yhdyskuntarakenteen laajenemiselle.

Luonnonvarojen kulutuksen minimointi ja kiertotalouteen siirtyminen (nykyisen rakennuskannan korjaaminen uudisrakentamisen sijaan, rakennus- ja purku materiaalien uusiokäyttö) lisäävät taloudellista vakautta ja kohtuullistavat kunnan menoja pitkällä aikavälillä.

Kuopio Plus -hankkeen vaikutusten arviointi on tehty 23.3.2026 KH päätöksen yhteydessä.

Vaikuttaminen ja tunnettuus: Vahvistaa osaavan työvoiman saatavuutta ja taloutta verotulokasvun myötä

Laadukas kasvatus ja opetus: Kehittää henkilöstön osaamisen malleja ja vahvistaa osaamisrakenteita. Edistää veto- ja pitovoimaa kelpoisen henkilöstön saamiseksi sekä henkilöstön motivaation ylläpitämiseksi.

Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat: Hyvinvointisuunnitelmasta ja Meidän Kuopio – osallisuusmallista on laadittu erilliset vaikutusten ennakoarvioinnit niiden päätösprosessien yhteydessä. Urheilukaupunki Kuopion vaikutus ennakoarviointi laaditaan Urheilukaupunki Kuopio kokonaisuuden laatimisen yhteydessä.

Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö: Lyhyellä aikavälillä voidaan tarvita investointeja esimerkiksi ilmastomuutoksen hidastamiseen ja ilmastomuutoksen aiheuttamiin riskeihin varautumiseen ennakkoon. Pitkällä aikavälillä satsaukset ovat taloudellisesti järkevämpiä kuin korjata syntyneet vahingot kalliilla myöhemmin. Ilmasto-

Liite

5.5.2025

Asianro 7957/00.01.02/2025

ja talousjohtamisen kehittäminen parantaa kestävästä taloudenpitoa. Energiatehokkuutta parantavat toimet tuovat taloudellisia säästöjä. Monimuotoinen luonto tarjoaa ihmisille ekosysteemipalveluita ja auttaa varautumaan ja sopeutumaan ilmastonmuutokseen. Luontopääoman turvaaminen on vastuullista taloudenpitoa. Luontohaittojen lieventämishierarkian viimeinen keino, eli kompensatio, on taloudellisesti kallis, joten luonnolle aiheutuvien haittojen minimointi ja niiden välttäminen on taloudellisesti kannattavinta.

Henkilökunnan on omaksuttava uusia toimintatapoja ja ratkottava isoja haasteita, joten osaamisen ja riittävien resurssien takaaminen on jatkossakin tärkeää. Ilmasto- ja luontonäkökulmien sisällyttäminen osaksi prosesseja kehittää poikkihallinnollista yhteistyötä ja lisää osaamista ilmasto- ja luontonäkökohtien huomioinnissa. Uusien toimintatapojen käyttöönotto voi lisätä tuloksellisuutta ja tuottavuutta.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö: Vaikutus on positiivinen, koska toimenpiteet vahvistavat henkilöstön osaamista, työhyvinvointia ja motivaatiota sekä tukevat työssä jaksamista ja työkykyä eri uravaiheissa. Osaamisen kehittäminen sekä ennakoiva ja osallistava johtaminen lisäävät henkilöstön muutoskyvykkyyttä, työn mielekkyyttä, hallinnan tunnetta ja sitoutumista organisaatioon. Joustavat ja perheystävälliset työskentelytavat vähentävät kuormitusta ja voivat pitkällä aikavälillä vähentää sairauspoissaoloja. Vaikutus myös talouteen on positiivinen, sillä osaava ja hyvinvoiva henkilöstö lisää työn tuottavuutta ja toiminnan tehokkuutta, hyödyntää sujuvammin teknologiaa työn tukena ja tuottaa laadukkaita palveluita. Lisäksi henkilöstö sitoutuu työnantajaan, mikä vähentää rekrytointeja ja henkilöstön vaihtuvuutta. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö edistää osaltaan myös positiivista työnantajakuva.

Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita: Tekoälyn käyttö ja automatisaatio vapauttavat aikaa rutiininomaisista töistä vaativampaan ihmistyöhön ja työn tuottavuus kasvaa. Rutiininomaisten työn laatu paranee automaation ansiosta ja työntekijöiden työhyvinvointi paranee rutiinityön vähenemisen johdosta.

Digitalisaatio, tekoäly ja automatisaatio vaativat panostamista lisensseihin, osaamiseen ja datahallintaan, mikä nostaa kustannuksia. Digikyvykkyyksissä oleva osaamiserot voivat aiheuttaa henkilöstössä epävarmuutta.

Kestävä talous: Toimenpiteet vahvistavat talouden kestävyttä ja tukevat toiminnan suunnitelmallisuutta. Toimenpiteet vakauttavat kaupungin talouden pitkällä aikavälillä parantamalla ennakoitavuutta, kohdentamalla resurssit vaikuttavammin ja pienentämällä käyttötalouden kustannuksia esimerkiksi tilatehokkuuden, elinkaariajattelun ja hankintojen kehittämisen kautta. Samalla investoinnit voidaan suunnata selkeämmin tuottavimpiin kohteisiin ja niiden elinkaarikustannukset hallita paremmin, mikä parantaa investointien kannattavuutta ja hillitsee velkaantumista. Henkilöstön näkökulmasta muutokset liittyvät toimintatapojen kehittämiseen ja työn organisointiin.

Vaikutukset yrityksiin

Liite

5.5.2025

Asianro 7957/00.01.02/2025

Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä: Elinvoiman vahvistaminen parantaa yritysten toimintaympäristöä lisäämällä investointimahdollisuuksia, osaavan työvoiman saatavuutta ja Kuopion vetovoimaa yritysten sijaintipaikkana. Vihreän siirtymän ja kiertotalouden painotukset tukevat yritysten vastuullisuutta ja kilpailukykyä sekä luovat edellytyksiä uuden liiketoiminnan ja kasvun syntymiselle. Samalla toimintaympäristön muutos edellyttää yrityksiltä sopeutumista uusiin vaatimuksiin, kuten kestävyys- ja vähäpäästöisyystavoitteisiin, mikä voi erityisesti lyhyellä aikavälillä lisätä investointi- ja kehittämistarpeita.

Koulutus ja osaava työvoima: Helpottaa rekrytointeja, tukee yritysten kasvua ja investointeja sekä parantaa kilpailukykyä erityisesti kasvualoilla.

Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen: Täydennysrakentaminen lisää yritystonttien määrää kaupunkirakenteen sisällä. Toisaalta asuinrakentamisen lisääminen lisää palvelujen kysyntää, millä on positiivisia yritysvaikutuksia. Rakentamisella on itsessään positiivisia yritysvaikutuksia.

Kuopio Plus -hankkeen vaikutusten arviointi on tehty 23.3.2026 KH päätöksen yhteydessä.

Vaikuttaminen ja tunnettuus: Vahvistaa yritysten toimintaedellytyksiä, parantaa osaajien saatavuutta ja saavutettavuutta. Yleissivistävä koulutus muodostaa Kuopiossa osaamisen, osallisuuden ja työelämätaitojen perustan.

Laadukas kasvatus ja opetus: Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa rakennettava osaamispohja luo edellytykset sujuville koulutuspoluille ja työelämään kiinnittymiselle. Yleissivistävä koulutus muodostaa Kuopiossa osaamisen, osallisuuden ja työelämätaitojen perustan.

Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat: Hyvinvointisuunnitelmasta ja Meidän Kuopio – osallisuusmallista on laadittu erilliset vaikutusten ennakoarvioinnit niiden päätösprosessien yhteydessä. Urheilukaupunki Kuopion vaikutus ennakoarviointi laaditaan Urheilukaupunki Kuopio kokonaisuuden laatimisen yhteydessä.

Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö: Luontopositiivisuuteen, hiilineutraaliuteen ja ilmastokestävyysnäkökulmasta tärkeät tavoitteet vastaavat jo muuttuvaan elinkeinotoiminnan toimintaympäristöön, jossa yrityksille on vetovoimatekijä, jopa välttämättömyys, huomioida em. tavoitteet omassa toiminnassaan. Tavoitteiden toteutuminen voi houkutella alueelle uudenlaista liiketoimintaa tuoden myös lisää työpaikkoja ja lisäten alueen kiinnostavuutta yritysten keskuudessa. Tavoitteet ohjaavat yrityksiä oman vastuullisuustyön kehittämiseen. Viisaan liikkumisen edistäminen, etenkin joukkoliikenteen runkolinjojen varrella, parantavat yritysten ja työvoiman saavutettavuutta.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö: Vaikutus on neutraali.

Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita: Digitalisaation palveluihin tuoma uusi ajasta ja paikasta riippumaton asiointikanava parantaa palveluiden saavutettavuutta ja sujuvuutta.

Liite

5.5.2025

Asianro 7957/00.01.02/2025

Kestävä talous: Hankintojen kehittäminen ja ennakoitavuus tukevat yritysten toimintaympäristöä ja markkinoiden toimivuutta. Toimenpiteet voivat vaikuttaa hankintakäytäntöihin, mutta tavoitteena on tasapuolinen ja toimiva kilpailu.